

AGNES JONCKHEERE VAN HET COMITÉ BEZORGDE OUDERS EN GROOTOUDERS OVER NIEUWE SEKSUELE OPVOEDING

‘Lustgevoelens opwekken bij kinderen lijkt ons heel ongezond’

Is er echt nood aan (meer) seksuele voorlichting in het basis- en zelfs kleuteronderwijs? Volgens velen wel, volgens anderen gaan de voorgenomen vernieuwingen echter te ver. ‘Maar naar kritische stemmen zoals de onze wordt niet geluisterd’, zegt Agnes Jonckheere, oprichter van het Comité Bezorgde Ouders en Grootouders. ‘Terwijl wij ons blijven verzetten tegen vroeg-seksualisering van kinderen.’

De bekendste protagoniste van een vernieuwde seksuele voorlichting is seksuologe en mediafiguur Goedele Liekens, die het zelfs recent tot in het Nederlands parlement ging uitleggen. Volgens Liekens en andere experts moeten we onze kinderen weerbaarder maken tegen de vele seksuele valkuilen die vooral op de hedendaagse media dreigen. Kinderen moeten leren situaties in te schatten en nee te zeggen tegen seksuele benaderingen of intieme voorstellen. Ze moeten ook leren dat seks niets is om je over te schamen. Niemand kan daar tegen zijn, lijkt het. Maar over de manier waarop men kinderen daarrond wil sensibiliseren en vooral hoe ver je daarin gaat, lopen de meningen uiteen. Veel experts stellen dat kinderen al vroeg zowel de biologische kant van de menselijke seksualiteit moeten leren kennen alsook de praktische kant ervan. Sommigen gaan nog een stap verder en vinden dat kinderen, en zelfs kleuters, ook al hun eigen fysieke seksualiteit moeten ervaren. Vooral dat laatste is er voor veel anderen dan weer te veel aan. In Duitsland en Zwitserland, waar

dergelijke programma's in sommige deelstaten al in het leerplan opgenomen werden, kwam het tot heftige protestacties en werden ouders zelfs beboet omdat ze weigerden hun kinderen tot die lessen toe te laten. Die ouders willen seksuele voorlichting pas vanaf negen jaar mits toestemming van de ouders. In ons land is de voornaamste adviserende instantie inzake seksualiteit het Vlaams Expertisecentrum voor Seksuele Gezondheid Sensoa. Dat heeft educatieve projecten opgezet voor seksuele voorlichting en ontwikkelingsbegeleiding bij kinderen, ook kleuters. Het materiaal is zowel voor scholen als voor ouders bedoeld. Iedereen streeft uiteraard het beste na voor de kinderen, maar dat er over de manier waarop nog grote discussie bestaat, is al even duidelijk. Dat bleek ook toen Goedele Liekens haar visie ging verdedigen voor het Nederlandse parlement en enkele fracties, waaronder de Christenunie, weigerden dat bij te wonen. Terwijl Goedele naar eigen zeg-

gen hoofdzakelijk misverstanden uit de weg wilde ruimen en het vooral over respect wilde hebben, noemden de tegenstanders het ‘een poppenkast voor de camera’s’. ‘De seksuele voorlichting zoals die nu gegeven wordt, voldoet prima’, stellen zij. ‘De waarden, normen en morele grenzen rond seksualiteit moeten door de ouders bijgebracht worden, niet door scholen of anderen. Bovendien schieten we er niks mee op

Die nieuwe seksuele voorlichting is een uitholling van de ouderlijke autoriteit

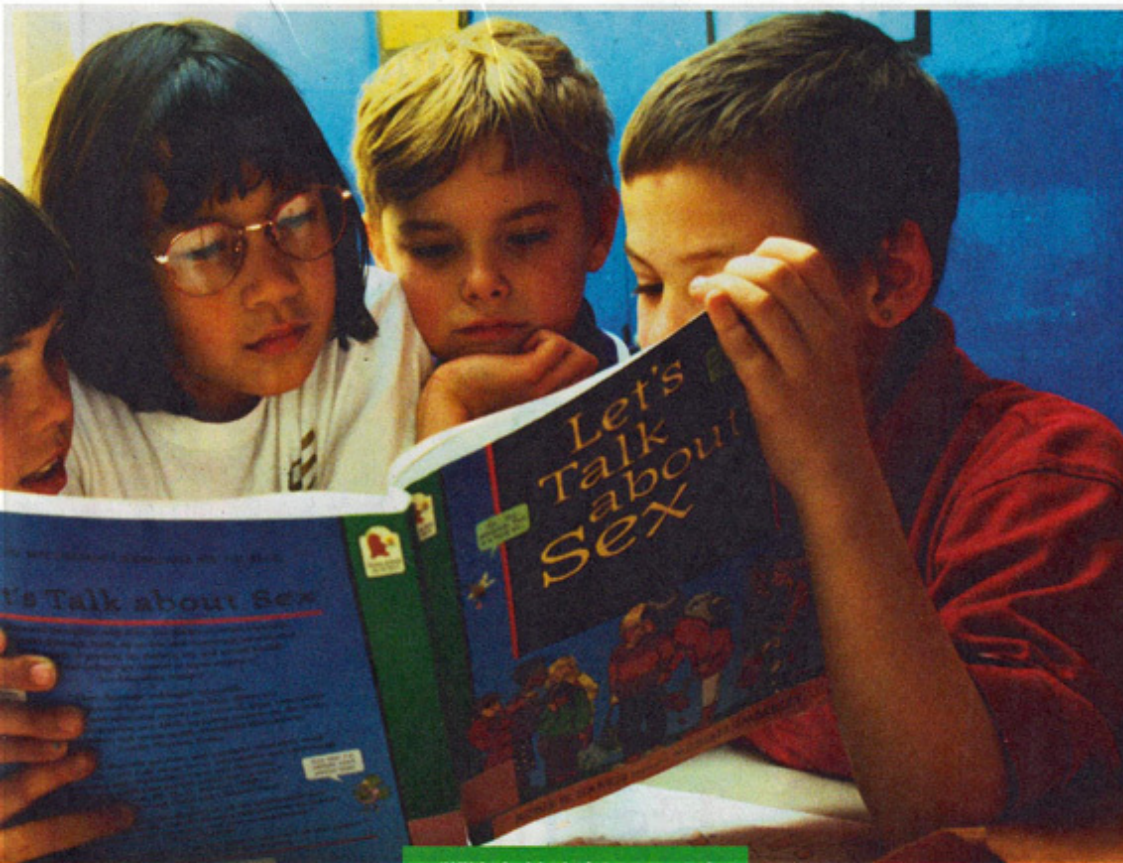
om onze kinderen op die manier aan te pakken als anderzijds de bestaande wetten niet voldoende streng toegepast worden op volwassenen die in de fout gaan. En op pornoverspreiding. Waarom kinderen verantwoordelijk stellen als we volwassenen te weinig en te zelden ter verantwoording roepen? De boodschap van Sensoa en Liekens wordt doorgaans zonder commentaar in de media ge-

goid. Wie daar kritiek op heeft, komt zelden aan het woord. Een van die fervente tegenstanders in Vlaanderen is Agnes Jonckheere, gediplomeerde Gezinswetenschappen uit Brugge. Zij is het collectief ‘Bezorgde Ouders en Grootouders’ gestart en lanceerde een briefactie om politici te waarschuwen voor de verborgen gevaren van de seksuele voorlichting zoals die nu gepropageerd wordt. Dat comité maakte zijn bezorgdheid ook al over aan verantwoordelijken van diverse onderwijsnetten en organisaties. ‘Dit

gaat veel te ver’, zegt Agnes Jonckheere. ‘En het is een verdere uitholling van de ouderlijke autoriteit. Er wordt ouders steeds meer gedwongen uit handen genomen zo-

dat je op den duur nog maar weinig meer te zeggen hebt over de waarden en normen die je eigen kind worden meegegeven.’ **Overal om ons heen is er commerciële seks. Op internet krijgen jongeren af te rekenen met verschijnselen als ‘sexting’ en dan zijn er ook nog fenomenen als de ‘loverboys’ die jonge meisjes tot prostitutie dwingen. Wat kan er dan verkeerd zijn met kinderen voorlichten en weerbaar maken tegen dergelijke uitwassen?**

'Wil je je kind niet vervroegd laten seksualiseren? Laat dan van je horen', klinkt het.

AGNES JONCKHEERE: Niets, uiteraard. Het gaat ons om de manier waarop dat verpakt wordt en het feit dat men dat al op veel te jonge leeftijd wil opstarten, wat 'vroegseksualisering' genoemd wordt. Seksuele voorlichting maakt deel uit van de ontwikkelingsdoelen zoals die door het Vlaams Parlement en de Commissie Onderwijs vooropgesteld werden onder de bevoegdheid van de minister van Onderwijs. Maar de invulling ervan wordt grotendeels overgelaten aan de scholen. Organisaties als Sensoa proberen daar steeds meer vat op te krijgen. Ze gaan daar een stuk verder in dan de geformuleerde ontwikkelingsdoelen en het gevaar bestaat dat dit uiteindelijk expliciet in de doelen zal ingeschreven worden en ook voor de scholen verplicht zal worden. Sensoa heeft indertijd een mandaat gekregen om enkele jaren te fungeren als raadgever voor de Vlaamse Gemeenschap inzake seksualiteit. Aanvankelijk werd die expertise ingeroepen om de opgang aan seksueel overdraagbare aandoeningen in te dijken. Ondertussen heeft de organisatie haar werking uitgebreid naar terreinen als seksuele voorlichting en wat ons betreft gaat ze daar veel te ver in. Kleuters wordt op nogal expliciete wijze geleerd dat

seks wel heel erg fijn is. Bovendien worden seksuele praktijken die volgens ons afwijkend zijn aan tieners en jongeren voorgesteld als normaal en zelfs avontuurlijk. 'Sexting', het verspreiden of delen van seksueel getinte foto's of berichten via telefoons en sociale media, wordt voorgesteld als iets spannends, iets wat een relatie meer pit kan geven. Maar wat als zo'n relatie afspringt en die naaktfoto's misbruikt worden en op internet een eigen leven beginnen leiden? Dat is aan de ene kant met vuur spelen en aan de andere kant willen blussen. Het ergerlijke is dat Sensoa zo goed als eenzijdig aan bod komt. Naar andere organisaties, die ook wel iets waardevols te zeggen hebben, wordt niet geluisterd. Laat staan dat zij de kans krijgen om de Vlaamse Gemeenschap advies te geven. Niemand kan Sensoa weerwijken er alles aan te doen om haar gezag te vrijwaren en vooral haar subsidies veilig te stellen door het gestaag uitbreiden van haar werkingsveld. Maar het is aan de politici om daar paal en perk aan te stellen en ook naar

andere stemmen te luisteren.

Je behoort ook tot de Vlaamse Christen Democraten, een christelijke politieke organisatie. Fanatieke conservatieven, zeggen jullie critici.

Uiteraard heeft mijn religieuze overtuiging als evangelisch-protestante een invloed op de manier waarop ik tegen seksualiteit aankijk. Maar dat heeft weinig te maken met de zin of onzin van wat mensen als ik te vertellen hebben. Je moet niet eens christelijk zijn om je te bekennen tot wat het Comité van Bezorgde Ouders en Grootouders te zeggen

Kleuters wordt op nogal expliciete manier geleerd dat seks wel heel erg fijn is

heeft. Ik ben ervan overtuigd dat ongelovige mensen evengoed hun bedenkingen hebben bij de richting die de seksuele opvoeding nu dreigt uit te gaan. Het gaat simpelweg over gezond verstand. Kritische mensen voorstellen als een stelletje achterlijke conservatieven is wel heel goedkoop. En een oude truuk. Ik herinner me dat toenmalig minister Inge Vervotte ooit kritiek had op een actie van Sensoa en weigerde hen te steunen. Op minder dan geen

tijd werd die nochtans populaire en zeer nuchtere politica in alle media voorgesteld als een eerste-klas preutse seut. Sensoa werd er indertijd bijgehaald door Mieke Vogels, die met haar campagne 'Eerst blabla dan boem boem' ook al geen blijk gaf van veel inzicht en niveau. Ons afdoen als wereldvreemde conservatieven is dus al te goedkoop. Wat wij doen, is niet meer dan oproepen tot veel meer open discussie. Ben je niet akkoord met wat het beleid van plan is? Wil je je kind niet vervroegd laten seksualiseren? Laat dan van je horen, gelovig of niet. Wij staan voor het gezond verstand.

Getuigt het dan niet van gezond verstand om kinderen ook seksueel weerbaarder te willen maken?

Kinderen weerbaar maken, is één ding, hen een bepaalde seksualiteitsbeleving opdringen is iets anders. En dat is precies waar die nieuwe benadering op zal neerkomen. We stellen ons ook vragen bij zoiets als het mentale gezondheidsaspect. Ik constateer dat men zelfs kleuters niet enkel wil bijbrengen wat het verschil is tussen een jongen en een meisje, waar ik nog wel kan inkomen, maar hen ook al wil confronteren met expliciete foto's van het geslacht van volwassenen. Dat men hen op een seksuele manier hun lichaam wil leren ontdekken, als bron van lustgevoel. Dat kinderen moeten aangeven waar ze aanrakingen fijn vinden en niet. Kijk, dat zijn zaken die wat ons betreft niet door de beugel kunnen. Kinderen, en zeker kleuters, raken er alleen maar onnodig door in

verwarring. En ze hebben het mentaal al zo zwaar door het dagelijks bombardement aan indrukken waar ze niet klaar voor zijn, zoals oorlogsscenes

in het journaal. Moet die seksualiteit er nog eens bij? Gunnen we onze kleintjes dan echt geen kindertijd meer? Mogen ze niet meer onbekommerd spelen zonder geobserveerd te worden door tien zogeheten specialisten die bepalen hoe en wat zo'n kind mag doen, laten en denken? En zonder dat de ouders nog iets in de pap te brokken hebben? Ook het omgooien van de genderrollen wordt goed in de verf gezet. Men maakt bij kinderen op veel te jonge leef-

tijd dingen wakker die nog jaren zouden moeten sluimeren om dan op een natuurlijke manier te ontwaken, als het kind er echt rijp voor is. Is dat niet grote problemen creëren waar er vroeger geen waren? En heeft men zicht op welke problemen dat later met zich mee kan brengen? Men moet nu al vaststellen dat het aantal depres-

de zoveelste keer de autoriteit van ouders uitgehold en de beroepsbekwaamdheid van onderwijzers in twijfel getrokken. De overheid bemoeit zich al veel te veel met de waarden en normen die je je kind als ouder wil meegeven. Men heeft nu al een veel te grote greep op de opvoeding van onze kinderen, los van de schoolse

sies en zelfs suïcidale neigingen onder jongeren toeneemt. Dat zal er mede door die aanpak niet minder op worden. Dat is kwestie van gezond verstand. Dat heeft niks te maken met conservatief of progressief. Dat laatste woord wordt al te dikwijls misbruikt als men er iets wil doordrukken dat moeilijk te verdedigen is. Men kan kinderen, laat staan kleuters, best wel weerbaarder maken zonder hen naaktfoto's voor te leggen van het geslacht van mama's en papa's of van oma's en opa's. En zonder hen te confronteren met homo-seksualiteit en transgenders. De energie die ze daar moeten voor opbrengen, kunnen ze op die leeftijd beter gebruiken voor het ontdekken en verwerken van andere zaken zoals correcte sociale omgang, de gewone schoolse leerstof, sport, noem maar op.

Maar seks maakt ook deel uit van de gewone leefwereld.

Niemand zal dat ontkennen. In een partnerrelatie, op een zuivere manier en vanuit liefde en respect voor de ander, kan het iets ontzettend moois zijn. Maar om dat te onderkennen moet je het mentaal en emotioneel al kunnen plaatsen. Als je die seksualiteit artificeel doet ontwaken en zelfs aanwakkert bij kleuters en kinderen, zijn die daar nog niet rijp voor. Dan kunnen zij dat niet kaderen in hun relatie met anderen, hun plaats in de wereld en hun emotioneel functioneren. Er wordt zagezegd wel 'bijgestuurd'. Maar hoe en door wat? Door pro-

jecten als 'een week van liefde' of in scène gezette 'huwelijken' van twee kleuters? Wie gelooft die zin nu echt? Kleuters en kinderen kunnen dat niet plaatsen, die hebben er gewoon de maturiteit niet voor. Heeft iemand een idee van wat daar het gevolg van kan zijn? Op den duur zullen kleuters en kinderen die seksualiteit enkel nog evalueren vanuit hun eigen genot en niet vanuit wat zij anderen daar uit oprechte liefde kunnen mee geven. Men kan dat nog zo veel tegenspreken als men wil, voor ons is duidelijk dat een kind, laat staan een kleuter,

Men stelt nu al vast dat het aantal depressies en suïcidale neigingen toeneemt. Dat zal er niet minder op worden

de link nog niet kan leggen tussen seksualiteit en liefde. Als men dat veel te vroeg wakker maakt, kan dat leiden tot afwijkend en egoïstisch seksueel gedrag, tot het onvermogen tot trouw zijn binnen een relatie en het najagen van het verzadigen van enkel de eigen behoeften. Relaties zullen nog minder standhouden dan nu al het geval is. Nog maar enkele jaren geleden verzette men zich tegen commerciële publiciteit die expliciet op kinderen gericht was. Ondertussen heeft men dat losgelaten, met het gevolg dat kinderen een even belangrijke consumentengroep geworden zijn als hun ouders. Men heeft hen het materialisme opgedrongen. Hetzelfde is

men nu aan het doen met seksualiteit. Men wil kinderen trainen in een soort seksualiteit die alles te maken heeft met consumptie en materialisme en weinig tot niets met waarden, emotionele binding, pure menselijkheid.

Dat vrees je, maar experts zeggen dat men er evenwichtiger van zal worden.

Waarop is dat gestoeld? En zullen we toestaan dat we zo'n risico's nemen met de toekomst van onze kinderen? Zullen we toestaan dat onze kinderen het onderwerp worden van wat wij een grootschalig sociaal experiment noemen? Ik, en velen met mij, vind dat dit niet kan. Vergelijk het met de aanpak die indertijd werd gepromoveerd door dokter Benjamin Spock. Volgens hem mocht men kinderen tijdens de opvoeding

zo goed als niets weigeren en moest men hen vooral hun gang laten gaan. Met als gevolg: een generatie van egocentrische eters. Van de leer van Spock is men teruggekomen, maar ondertussen is de schade aangericht. Met de nieuwe aanpak van seksuele voorlichting op scholen gaat men dezelfde kant op. Het getuigt toch enkel van gezond verstand als je daar tegenin wil gaan, gelovig of niet? Bovendien is het opnieuw iets wat ons van hogerhand opgedrongen wordt. Als de nieuwe aanpak officieel erkend wordt, zal men de scholen verplichten daarin mee te gaan, aan het handje van zagezegde specialisten à la Sensoa. Daarmee wordt voor

opleiding. Dat nog verder uithollen is onaanvaardbaar. Bovendien beweert men te streven naar meer duidelijkheid. Is dat wel zo? Zal dit niet veeleer nog meer misverstanden in de hand werken? Als aanrakingen in schools verband soms mogen, zal men dan bepaalde mensen niet verkeerde gedachten geven? Pedofielen proberen sowieso in milieus te raken waar ze in contact komen met kinderen. Jeugdverenigingen, sportclubs maar uiteraard ook het onderwijs, zoals jammer genoeg geregeld aangetoond wordt. Moet je die nog meer manoeuvreerruimte laten? En waar zal men de praktische en juridische grens van de 'misstanden' dan trekken?

Daarom moet volgens jullie actie-groep beter en strikter bepaald worden wat mag en niet mag.

Seksuele voorlichting moet, zoals het nu al gebeurt, maar met strikt omliggende beperkingen waarover ook anderen dan enkel Sensoa iets te zeggen moeten krijgen. Bovendien lijkt het ons niet verstandig daar al te vroeg mee te beginnen. Toch niet voor het achtste levensjaar en al helemaal niet bij kleuters. Daarom zijn we een briefactie opgestart en hopen we dat de politiek verantwoordelijken dit keer wel naar ons zullen luisteren.

Tekst: Dominique Trachet

Info en briefacties:
www.tegenstroom.eu
Meer info over het Comité
Bezorgde Ouders en Grootouders:
0499/22.39.81

